

BS/50/2013

**OCENY INSTYTUCJI PUBLICZNYCH
W KWIETNIU**

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 11 stycznia 2013 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Żurawia 4a, 00-503 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Opinie Polaków o działalności parlamentu i prezydenta monitorujemy co miesiąc. Ponadto badamy oceny instytucji, na których w danym momencie koncentruje się uwaga opinii publicznej. W kwietniu były to związki zawodowe, które wraz z innymi organizacjami zainicjowały krytyczne wobec rządzących działania w ramach tzw. Platformy Oburzonych.

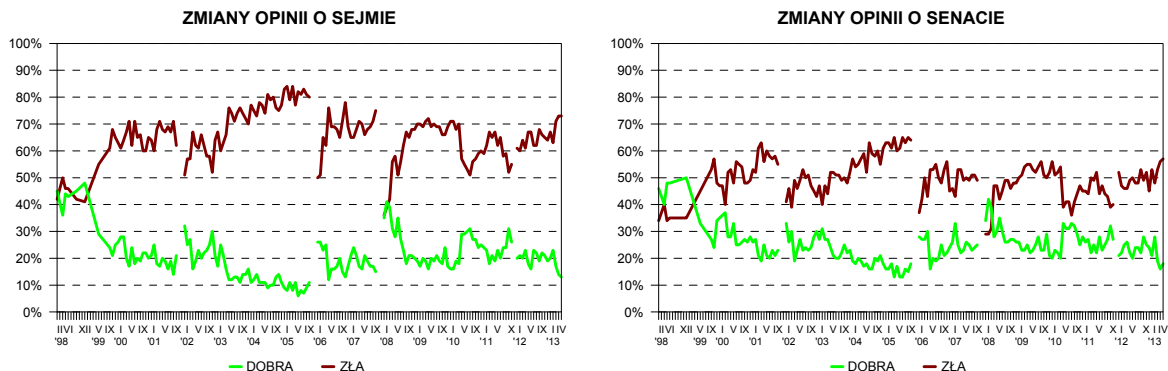
OCENY PARLAMENTU

Po pogorszeniu odnotowanym w dwóch poprzednich miesiącach, w kwietniu¹ ustabilizowały się oceny parlamentu. Nadal jednak poziom społecznego niezadowolenia z funkcjonowania obu izb jest bardzo wysoki. Pracę posłów źle ocenia niemal trzy czwarte Polaków (73%), a senatorów – blisko trzy piąte (57%). Z kolei pozytywne opinie o działalności Sejmu wyraża zaledwie co ósmy badany (13%). Niewiele więcej osób (18%) dobrze wypowiada się o pracy Senatu.

Tabela 1

Oceniane instytucje	Oceny	Wskazania respondentów według terminów badań														Zmiany III–IV '13
		III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	
		'12										'13				
		w procentach														
Sejm	dobra	23	18	16	23	22	19	22	21	19	20	23	17	14	13	-1
	zła	61	67	67	62	62	68	66	65	64	67	63	71	73	73	0
	Trudno powiedzieć	16	15	17	15	16	13	12	14	17	13	14	12	13	14	+1
Senat	dobra	26	22	20	24	24	22	28	25	24	21	28	19	16	18	+2
	zła	46	49	50	48	48	53	49	52	45	53	48	53	56	57	+1
	Trudno powiedzieć	28	29	30	28	28	25	23	23	31	26	24	28	28	25	-3

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (275) przeprowadzono w dniach 4–10 kwietnia 2013 roku na liczącej 1150 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

We wszystkich analizowanych grupach społeczno-demograficznych dominują negatywne opinie o działalności Sejmu. Relatywnie lepiej niż inni oceniają ją rolnicy, a także badani, którzy określają własne warunki materialne jako dobre.

Na ogół negatywnie o pracy posłów wypowiadają się też członkowie elektoratów wszystkich większych partii politycznych. Najbardziej krytyczni pod tym względem są zwolennicy PiS.

Tabela 2

Elektoraty partyjne określone na podstawie deklaracji głosowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych	Oceny działalności Sejmu		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PO	27	65	7
PSL*	23	68	9
SLD	20	72	8
PiS	12	77	11
Niezamierzający głosować	8	77	15

* Uwaga, niewielka liczebność wyborców tej partii w badanej próbie

OCENY PREZYDENTA

Trzeci z rzędu miesiąc notowania najwyższego urzędu w państwie pozostają stabilne. Działalność prezydenta Bronisława Komorowskiego dobrze ocenia dwie trzecie Polaków (65%), a źle – jedna czwarta (24%).

Tabela 3

Oceny działalności prezydenta	Wskazania respondentów według terminów badań																		Zmiany III-IV '13
	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	
	'11		'12												'13				
	w procentach																		
Dobra	68	64	63	65	63	63	61	62	62	64	67	68	66	62	70	64	64	65	+1
Zła	16	20	22	22	24	23	22	23	25	22	23	21	21	25	18	21	23	24	+1
Trudno powiedzieć	16	16	15	13	13	14	17	15	13	14	10	11	13	13	12	15	13	11	-2

Pozytywne opinie o pracy prezydenta częściej od pozostałych wyrażają najstarsi respondenci, najlepiej zarabiający, dobrze sytuowani, a także prywatni przedsiębiorcy oraz osoby mające lewicowe poglądy polityczne. Z kolei stosunkowo wielu sceptycznych wobec tej prezydentury jest wśród badanych w wieku 25–34 lata, respondentów znajdujących się w złej sytuacji materialnej, uzyskujących niskie dochody *per capita*, praktykujących religijnie kilka razy w tygodniu, deklarujących prawicową orientację polityczną, a także w takich grupach zawodowych, jak robotnicy niewykwalifikowani oraz pracownicy usług.

We wszystkich wyodrębnionych elektoratach przeważają dobre oceny pracy głowy państwa. Najwięcej jest ich wśród wyborców PO i PSL, natomiast najmniej wśród sympatyków PiS.

Tabela 4

Elektoraty partyjne określone na podstawie deklaracji głosowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych	Oceny działalności prezydenta Bronisława Komorowskiego		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PO	93	5	2
PSL*	84	11	5
SLD	76	20	4
PiS	51	39	10
Niezamierzający głosować	60	26	14

* Uwaga, niewielka liczebność wyborców tej partii w badanej próbie

Ogromna większość wyborców Bronisława Komorowskiego z II tury wyborów prezydenckich jest zadowolona z jego prezydentury. Respondenci głosujący wówczas na Jarosława Kaczyńskiego są podzieleni w ocenie działalności głowy państwa, przeważają jednak osoby, które wyrażają opinie negatywne.

Tabela 5

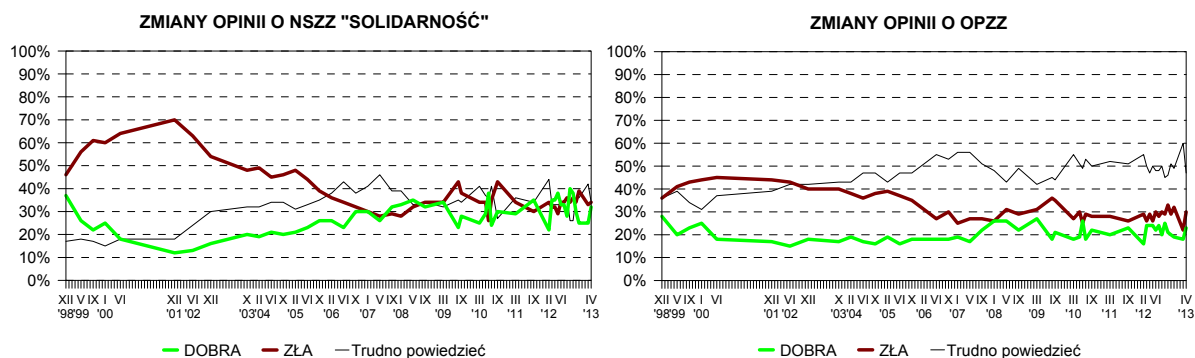
Elektoraty w II turze wyborów prezydenckich w 2010 roku	Oceny działalności prezydenta Bronisława Komorowskiego		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Głosujący na Bronisława Komorowskiego	83	11	6
Głosujący na Jarosława Kaczyńskiego	40	46	14
Niegłosujący	60	26	14

OCENY ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH

Opinie o NSZZ „Solidarność” są mocno podzielone. Od ubiegłego miesiąca wzrosła grupa respondentów dobrze oceniających działalność tego związku (o 7 punktów, do 32%), natomiast nie zmienił się istotnie odsetek tych, którzy ją krytykują (34%). W kwietniu działalność związków zawodowych skupionych w OPZZ jest postrzegana na ogół krytycznie: około jednej trzeciej badanych (30%, od marca wzrost o 8 punktów) wypowiada się o niej negatywnie, natomiast blisko jedna czwarta (23%, wzrost o 5 punktów) wyraża opinie pozytywne.

Tabela 6

Oceniane związki zawodowe	Oceny	Wskazania respondentów według terminów badań												Zmiany III–IV '13	
		II '12	III '12	IV '12	V '12	VI '12	VII '12	VIII '12	IX '12	X '12	XI '12	XII '12	III '13		IV '13
		w procentach													
NSZZ „Solidarność”	dobra	22	35	35	38	33	33	28	40	38	30	25	25	32	+7
	zła	34	32	32	29	34	34	36	34	36	34	39	33	34	+1
	Trudno powiedzieć	44	33	33	33	33	33	36	26	26	36	36	42	34	-8
OPZZ	dobra	16	24	24	24	22	24	20	25	21	20	19	18	23	+5
	zła	29	26	29	26	30	28	30	29	33	29	32	22	30	+8
	Trudno powiedzieć	55	50	47	50	48	48	50	45	46	51	49	60	47	-13

Dobre oceny działalności obu central związkowych są relatywnie częstsze wśród najmłodszych respondentów, najslabiej wykształconych, osób silnie zaangażowanych w praktyki religijne, mających prawicowe poglądy polityczne, a w grupach zawodowych – wśród techników i średniego personelu oraz pracowników usług. Ponadto o działalności NSZZ „S” nieco lepiej niż inni wypowiadają się robotnicy, zwłaszcza wykwalifikowani, a o działalności OPZZ – rolnicy.

Elektorat PiS jest najbardziej przychylny działaniom związków zawodowych, zwłaszcza „Solidarności”. Pozytywne oceny działalności obu central przeważają również wśród wyborców PSL. Z kolei niezadowolenie z pracy związków zawodowych deklarują przede wszystkim zwolennicy partii rządzącej, a w przypadku NSZZ „S” również przeważająca część sympatyków SLD.

Tabela 7

Elektoraty partyjne określone na podstawie deklaracji głosowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych	Oceny działalności NSZZ „Solidarność”		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PiS	61	15	24
PSL*	48	43	9
SLD	36	49	15
PO	21	50	29
Niezamierzający głosować	23	36	41

* Uwaga, niewielka liczebność wyborców tej partii w badanej próbie

Tabela 8

Elektoraty partyjne określone na podstawie deklaracji głosowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych	Oceny działalności OPZZ		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PiS	40	18	42
PSL*	39	24	37
SLD	35	35	30
PO	18	37	45
Niezamierzający głosować	17	34	49

* Uwaga, niewielka liczebność wyborców tej partii w badanej próbie

W kwietniu, podobnie jak miesiąc wcześniej, notowania parlamentu są bardzo złe. Negatywnie postrzegana jest zwłaszcza działalność izby niższej, z której niezadowolenie

deklaruje niemal trzy czwarte Polaków. Niezmiennie dobrze oceniana jest przez większość respondentów praca urzędu Prezydenta RP.

Polacy są podzieleni w opiniach na temat działalności NSZZ „Solidarność”, natomiast o związkach skupionych w OPZZ częściej wypowiadają się z dezaprobatą niż akceptacją. Można zauważyć, że oceny obu central związkowych są istotnie związane z preferencjami partyjnymi ankietowanych. Zadowoleni z ich pracy to częściej zwolennicy opozycyjnego PiS, stosunkowo rzadko natomiast osoby popierające partię rządzącą.

Opracował
Michał FELIKSIAK

A N E K S

Tabela 1

		Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność Sejmu?			Liczba osób
		Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		13	73	14	1148
Płeć	Mężczyźni	14	76	10	549
	Kobiety	13	71	16	599
Wiek	18-24 lata	15	72	13	138
	25-34	16	73	11	234
	35-44	18	73	9	193
	45-54	11	77	11	193
	55-64	11	75	14	197
	65 lat i więcej	10	69	21	193
Miejsce zamieszkania	Wieś	15	70	15	438
	Miasto do 20 tys.	13	76	11	177
	20-100 tys.	12	75	12	222
	101-500 tys.	11	76	13	179
	501 tys. i więcej mieszk.	15	74	10	133
Wykształcenie	Podstawowe	12	66	22	253
	Zasadnicze zawodowe	12	73	15	284
	Średnie	16	75	9	382
	Wyższe	13	79	9	228
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	15	76	9	120
	Średni personel, technicy	18	71	12	51
	Pracownicy adm.-biurowi	12	76	12	72
	Pracownicy usług	9	84	7	71
	Robotnicy wykwalifikowani	12	78	11	121
	Robotnicy niewykwalifik.	9	80	10	66
	Rolnicy	26	59	15	63
Pracujący na własny rach.	19	75	6	43	
Bierni zawodowo	Renciści	12	74	14	79
	Emeryci	10	69	21	220
	Uczniowie i studenci	16	71	12	81
	Bezrobotni	17	72	11	99
	Gospodynie domowe i inni	10	74	15	61
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	14	75	12	163
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	6	87	7	89
	sekt. pryw. poza rolnict.	14	77	9	270
	prywatnym gosp. rolnym	30	60	10	60
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	15	73	12	176
	501-750	12	72	16	134
	751-1000	13	77	9	166
	1001-1500	17	70	13	194
	Powyżej 1500 zł	10	78	12	199
Ocena własnych war. mater.	Źłe	12	75	13	194
	Średnie	8	77	15	549
	Dobre	21	68	11	406
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	5	81	15	63
	Raz w tygodniu	14	72	13	538
	1-2 razy w miesiącu	14	71	15	149
	Kilka razy w roku	15	73	13	289
	W ogóle nie uczestniczy	11	81	8	110
Poglądy polityczne	Lewica	16	79	6	194
	Centrum	16	73	11	422
	Prawica	13	79	9	271
	Trudno powiedzieć	9	65	26	262

Tabela 2

		Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność Senatu ?			Liczba osób
		Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		18	57	25	1148
Płeć	Mężczyźni	21	57	22	548
	Kobiety	15	56	29	599
Wiek	18-24 lata	24	53	23	138
	25-34	19	62	19	234
	35-44	21	55	24	193
	45-54	19	53	28	193
	55-64	11	60	29	197
	65 lat i więcej	13	54	33	193
Miejsce zamieszkania	Wieś	16	56	28	438
	Miasto do 20 tys.	19	61	21	177
	20-100 tys.	20	58	23	222
	101-500 tys.	16	59	25	178
	501 tys. i więcej mieszk.	20	49	31	133
Wykształcenie	Podstawowe	13	52	35	253
	Zasadnicze zawodowe	15	60	25	284
	Średnie	20	58	22	382
	Wyższe	21	56	23	228
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	22	52	26	120
	Średni personel, technicy	23	50	27	51
	Pracownicy adm.-biurowi	19	51	29	72
	Pracownicy usług	12	76	12	71
	Robotnicy wykwalifikowani	16	59	25	121
	Robotnicy niewykwalifik.	8	65	26	66
	Rolnicy	23	56	21	63
	Pracujący na własny rach.	27	54	19	43
Bierni zawodowo	Renciści	11	61	28	79
	Emeryci	12	53	35	220
	Uczniowie i studenci	30	53	16	81
	Bezrobotni	22	55	24	98
	Gospodynie domowe i inni	15	59	26	61
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	20	49	32	163
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	9	74	18	89
	sekt. pryw. poza rolnict.	20	57	23	270
	prywatnym gosp. rolnym	24	59	17	60
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	17	60	23	176
	501-750	20	54	26	134
	751-1000	15	62	22	166
	1001-1500	21	51	28	194
	Powyżej 1500 zł	16	54	30	199
Ocena własnych war. mater.	Źle	12	59	29	193
	Średnie	13	60	26	549
	Dobre	26	50	24	406
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	13	57	30	63
	Raz w tygodniu	19	56	25	538
	1-2 razy w miesiącu	17	62	21	149
	Kilka razy w roku	17	53	29	288
	W ogóle nie uczestniczy	15	61	24	110
Poglądy polityczne	Lewica	19	58	22	194
	Centrum	21	56	23	422
	Prawica	20	58	22	271
	Trudno powiedzieć	8	55	37	261

Tabela 3

		Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność prezydenta Bronisława Komorowskiego?			Liczba osób
		Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		65	24	11	1148
Płeć	Mężczyźni	67	23	9	548
	Kobiety	63	24	13	600
Wiek	18-24 lata	57	26	17	138
	25-34	58	32	10	232
	35-44	64	24	12	193
	45-54	68	20	12	193
	55-64	68	23	9	197
	65 lat i więcej	74	17	9	194
Miejsce zamieszkania	Wieś	64	26	10	438
	Miasto do 20 tys.	63	26	11	177
	20-100 tys.	69	20	11	221
	101-500 tys.	63	20	16	179
	501 tys. i więcej mieszk.	68	25	8	133
Wykształcenie	Podstawowe	68	22	11	254
	Zasadnicze zawodowe	64	27	9	284
	Średnie	65	22	12	381
	Wyższe	63	24	13	228
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	64	22	14	120
	Średni personel, technicy	62	26	12	51
	Pracownicy adm.-biurowi	66	21	13	72
	Pracownicy usług	51	34	14	69
	Robotnicy wykwalifikowani	62	25	12	121
	Robotnicy niewykwalifik.	52	40	8	67
	Rolnicy	70	24	6	63
Pracujący na własny rach.	77	14	9	43	
Bierni zawodowo	Renciści	66	21	13	79
	Emeryci	72	19	9	220
	Uczniowie i studenci	57	28	14	81
	Bezrobotni	71	21	8	99
	Gospodynie domowe i inni	66	21	14	61
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	65	23	11	163
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	51	33	15	87
	sekt. pryw. poza rolnict.	61	27	13	270
	prywatnym gosp. rolnym	70	24	6	60
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	58	33	9	176
	501-750	67	19	14	134
	751-1000	65	24	12	166
	1001-1500	71	16	12	194
	Powyżej 1500 zł	77	16	6	200
Ocena własnych war. mater.	Źłe	57	32	11	194
	Średnie	60	27	13	547
	Dobre	77	15	8	406
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	52	33	15	63
	Raz w tygodniu	65	24	11	536
	1-2 razy w miesiącu	70	19	11	149
	Kilka razy w roku	67	24	9	289
	W ogóle nie uczestniczy	63	22	15	111
Poglądy polityczne	Lewica	74	17	8	194
	Centrum	69	23	7	422
	Prawica	59	29	12	269
	Trudno powiedzieć	57	24	19	263

Tabela 4

		Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność NSZZ „Solidarność”?			Liczba osób
		Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		32	34	34	1148
Płeć	Mężczyźni	37	36	27	548
	Kobiety	28	33	39	600
Wiek	18-24 lata	37	24	39	138
	25-34	33	29	38	234
	35-44	23	40	36	193
	45-54	33	37	30	193
	55-64	36	37	27	197
	65 lat i więcej	34	38	28	193
Miejsce zamieszkania	Wieś	36	31	33	438
	Miasto do 20 tys.	34	33	34	176
	20-100 tys.	33	35	31	223
	101-500 tys.	30	39	31	179
	501 tys. i więcej mieszk.	22	39	39	133
Wykształcenie	Podstawowe	37	32	31	254
	Zasadnicze zawodowe	33	33	34	284
	Średnie	33	35	32	381
	Wyższe	27	37	36	228
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	28	40	31	120
	Średni personel, technicy	36	31	33	51
	Pracownicy adm.-biurowi	18	37	45	72
	Pracownicy usług	42	34	24	71
	Robotnicy wykwalifikowani	40	37	23	121
	Robotnicy niewykwalifik.	37	26	37	67
	Rolnicy	34	35	31	63
	Pracujący na własny rach.	20	43	37	43
Bierni zawodowo	Renciści	35	35	30	79
	Emeryci	33	37	30	219
	Uczniowie i studenci	38	25	37	81
	Bezrobotni	32	29	39	99
	Gospodynie domowe i inni	19	34	47	61
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	26	38	35	163
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	33	36	31	89
	sekt. pryw. poza rolnict.	35	35	30	270
	prywatnym gosp. rolnym	30	40	30	60
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	40	29	31	176
	501-750	34	31	35	134
	751-1000	36	29	35	166
	1001-1500	35	31	34	194
	Powyżej 1500 zł	27	46	27	200
Ocena własnych war. mater.	Źle	30	38	33	194
	Średnie	34	32	34	548
	Dobre	32	36	32	406
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	43	24	33	63
	Raz w tygodniu	34	31	35	537
	1-2 razy w miesiącu	33	39	28	149
	Kilka razy w roku	29	38	33	289
	W ogóle nie uczestniczy	26	44	30	111
Poglądy polityczne	Lewica	34	43	23	194
	Centrum	27	39	34	421
	Prawica	48	30	23	271
	Trudno powiedzieć	25	26	49	263

Tabela 5

		Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność związków zawodowych skupionych w OPZZ?			Liczba osób
		Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		23	30	47	1147
Płeć	Mężczyźni	28	32	40	547
	Kobiety	19	28	53	600
Wiek	18-24 lata	30	19	51	138
	25-34	25	24	51	234
	35-44	17	32	50	192
	45-54	23	34	43	193
	55-64	25	34	41	197
	65 lat i więcej	22	33	45	193
Miejsce zamieszkania	Wieś	26	27	46	437
	Miasto do 20 tys.	25	30	45	176
	20-100 tys.	21	33	46	223
	101-500 tys.	25	32	43	179
	501 tys. i więcej mieszk.	12	28	59	133
Wykształcenie	Podstawowe	28	26	47	254
	Zasadnicze zawodowe	25	32	43	283
	Średnie	22	30	48	381
	Wyższe	19	31	50	228
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	17	35	48	120
	Średni personel, technicy	31	20	49	51
	Pracownicy adm.-biurowi	17	30	53	72
	Pracownicy usług	40	23	38	71
	Robotnicy wykwalifikowani	23	36	41	121
	Robotnicy niewykwalifik.	29	28	42	67
	Rolnicy	37	25	38	63
Pracujący na własny rach.	9	40	50	43	
Bierni zawodowo	Renciści	21	31	48	79
	Emeryci	22	30	48	219
	Uczniowie i studenci	33	15	52	81
	Bezrobotni	18	32	51	99
	Gospodynie domowe i inni	10	34	56	61
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	23	33	44	163
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	22	27	50	89
	sekt. pryw. poza rolnict.	25	32	44	269
	prywatnym gosp. rolnym	30	31	39	60
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	29	28	43	176
	501-750	19	28	53	134
	751-1000	29	22	49	166
	1001-1500	27	28	46	194
	Powyżej 1500 zł	21	38	42	200
Ocena własnych war. mater.	Źłe	19	36	45	194
	Średnie	23	29	48	548
	Dobre	26	27	47	405
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	29	19	51	63
	Raz w tygodniu	26	26	48	537
	1-2 razy w miesiącu	19	33	48	149
	Kilka razy w roku	22	34	44	288
	W ogóle nie uczestniczy	19	35	47	111
Poglądy polityczne	Lewica	24	39	37	194
	Centrum	26	29	45	420
	Prawica	31	28	40	271
	Trudno powiedzieć	11	25	64	263